

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA – KSIĄŻNICA KOPERNIKAŃSKA W TORUNIU

Pierwszy tramwaj w Toruniu

Opracowanie
Grzegorz Barecki
Dział Informacyjno-Bibliograficzny

16 maja 1891 roku na ulice Torunia wyjechał pierwszy tramwaj konny.

1 lutego 1899 roku pojawił się w naszym mieście pierwszy tramwaj elektryczny.

Zajezdnia tramwajowa mieści się od samego początku w tym samym miejscu na Bydgoskim Przedmieściu przy ul. Sienkiewicza (dawniej Schulstrasse).

16 maja 1891 roku w dniu wyjazdu na ulice Torunia pierwszego konnego tramwaju na łamach „Thorner Presse” ukazał się „Policyjny regulamin ruchu tramwajów w mieście Toruniu”.

„Polizei – Verordnung für den Betrieb der Strassenbahn in der Stadt Thorn”

Thorner Presse

Nr 112

s. 3-4

Sygnatura KM 01427

— (Die Abnahme der elektrischen Straßenbahn) durch die Landespolizeibehörde ist heute Vormittag 9 Uhr erfolgt. Als Kommissare der königlichen Regierung zu Marienwerder waren die Herren Regierungs- und Bauräthe Auffarth und Biedermann, von Seiten der Oberpostdirektion Danzig Herr Postrath Schroeter und außerdem Vertreter der betheiligten hiesigen Behörden erschienen. Die Firma Aktiengesellschaft Felix Singer u. Co. Berlin, welche die Anlage ausgeführt hat, war durch die Herren Direktor Roland und Ober-Ingenieur Dirsch vertreten. Die Strecke der elektrischen Straßenbahn wurde von der Kopfstation Stadtbahnhof bis zum Depot in der Schulstraße in festlich geschmückten Wagen befahren. Nach Beendigung der Fahrt erklärten die Herren Regierungskommissare die Strecke für betriebsfähig und erteilten die Erlaubniß zur Uebergabe an den öffentlichen Verkehr vom 1. Februar, also von morgen ab. Am Nachmittage des Eröffnungstages wird aus diesem für unsere Stadt bedeutungsvollen Anlaß im Siegeleipark, dem Kopfpunkt der Hauptstrecke, ein großes Einweihungs-Festkonzert stattfinden, das von der Kapelle des Infanterie-Regiments von der Marwig Nr. 61 unter Leitung ihres Kapellmeisters Herrn Stork ausgeführt wird. — Wie schon mitgetheilt, ist für die Benutzung der elektrischen Straßenbahn ein einheitlicher Fahrpreis von 10 Pf. festgesetzt, der sich im Abonnement auf 8 Pf. ermäßigt. Für Militärpersonen und Schüler tritt im Abonnement eine weitere Ermäßigung auf 6 Pf. ein. — Für die erste Zeit werden im Straßenverkehr manche Pferde die Neigung zeigen, vor der elektrischen Straßenbahn, die vorwundlos eine ungewohnte Erscheinung ist, zu scheuen. Zur Vermeidung von Unfällen werden daher die Führer von Fuhrwerken beim Begegnen der Straßenbahn besondere Aufmerksamkeit beobachten müssen, woran es wohl auch die Wagenführer der elektrischen Straßenbahn nicht fehlen lassen werden.

Redakcja „Thorner Presse” obszernie relacjonowała również inaugurację pierwszego elektrycznego tramwaju w dniu 1 lutego 1899 roku.

„Die Abnahme der elektrischen Strassenbahn”

Thorner Presse

Nr 27

s. 3

Sygnatura KM 01427

Odbiór elektrycznego tramwaju przez władze policyjne nastąpił dziś o godzinie 9 rano.

Obecni byli komisarze Rejencji z Kwidzyna, panowie Auffarth i Biedermann, radca Schröter z Wyższej Dyrekcji Poczty w Gdańsku, stawili się również przedstawiciele władz miejscowych.

Przedsiębiorstwo „Spółka Akcyjna Felix Singer”, które zrealizowało projekt, reprezentowali dyrektor Roland i inżynier Hirsch.

Linie tramwajową od stacji kolejowej Dworzec Miasto do zajezdni przy Schulstrasse (dzisiaj ul. Sienkiewicza) przejechano odświętnie udekorowanym wagonem.

Po zakończeniu przejazdu panowie komisarze ogłosili, że linia jest bezpieczna dla ruchu i wyrazili zgodę na przekazanie jej do publicznej komunikacji od 1 lutego, od rana.

Popołudniu, z tak znaczącej dla naszego miasta okazji, odbędzie się w Ziegeleipark (dzisiaj Park Miejski na Bydgoskim Przedmieściu) wielki koncert inauguracyjny, wykonywany przez orkiestrę 61 Regimentu Piechoty, którą będzie dyrygował kapelmistrz Stork.

Jak już informowano, ustalono jednolitą cenę przejazdu na 10 fenigów, którą obniża się w abonamencie do 8 fenigów.

Dla żołnierzy i uczniów opłata abonamentowa obniżona zostaje jeszcze dalej do 6 fenigów.

Na początku niektóre konie, widząc tramwaj elektryczny, jako nieprzygotowane i nieprzywykłe do takiego zjawiska, będą się płoszyć.

Aby uniknąć wypadków kierujący furmankami muszą zachować szczególną uwagę przy spotkaniu z tramwajem, nie może jej zabraknąć również kierującemu elektrycznym tramwajem.

Fahrplan der Thorner Strassenbahn

für die Winter- und Sommermonate vom 1. Januar 1903 ab bis auf weiteres.

[illegible][illegible]

Verkehren
nur Sonntags.

Thorn-Möcker	Rathaus Thorn	—	—	5 ⁰⁰	7	22	37	52	—	—	8 ⁰⁰	9 ⁰⁰	9 ⁴⁵	10 ⁰⁰	10 ¹⁵
	Militärfriedhof	—	—	5 ⁰⁰	13	28	43	58	—	—	9 ⁰⁰	9 ¹⁵	9 ⁴⁵	10 ¹⁵	10 ³⁰
	Amtshaus Möcker	—	—	7 ⁰⁰	18	33	48	3	—	—	9 ⁰⁰	9 ¹⁸	9 ⁴⁸	10 ¹⁸	10 ³⁰
An den Wochentagen bis 8 ⁰⁰ Abds. An den Sonntagen bis 10 ⁰⁰ Abds.											Wochentagsfahrplan nach 8 ⁰⁰ Abds.				
Möcker-Thorn	Amtshaus Möcker	—	—	—	8	23	38	53	—	—	9 ⁰⁰	9 ¹⁵	9 ⁴⁵	10 ²⁵	10 ³⁰
	Militärfriedhof	—	—	—	13	28	43	58	—	—	9 ¹⁵	9 ³⁰	9 ⁵⁸	10 ³⁵	10 ³⁰
	Rathaus Thorn	—	—	—	19	34	49	4	—	—	9 ³⁰	9 ⁴⁵	10 ⁰⁴	10 ³⁴	10 ³⁰
An den Wochentagen bis 8 ⁰⁰ Abds. An den Sonntagen bis 11 ⁰⁰ Abds.											Wochentagsfahrplan nach 8 ⁰⁰ Abds.				

An Sonn- und Festtagen, sowie bei Verkehrsandrang zur Ziegelei fahren bei eintretendem Bedürfnis die Wagen nur zwischen Ziegelei und dem Stadtbahnhof. Die Strecke Brombergerstrasse-(Weiche)-Pionierkaserne fällt dann aus.

Die angegebenen Minuten in der Zeit von 7⁰⁰ Uhr früh bis 9⁰⁰ Uhr Abends sind als Abfahrts- bzw. Ankunftszeiten nach jeder vollen Stunde zu rechnen.

Elektrizitätswerke Thorn.

Fahrpreis: 10 Pf., nach 10 Uhr Abends und vor 7 Uhr Morgens 20 Pf. Gepäck je nach Grösse 10—20 Pf. 5 Pf.-Schülermarken gültig nur an Werktagen. 1 Schoskind frei, 2 Kinder unter 6 Jahren 10 Pf.

Reinhard Uebrick, Thorn - Illustrieter Führer, 1903